СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 8-го ТРАВНЯ 1951 — No. 106. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MAY 8, 1951 — VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ВИСОКІ УРЯДОВЦІ ГОТОВІ ДАТИ ВІДПОВІДЬ МЕК АРТУРОВІ

Вашингтон, 6 травня. — Біжучий тиждень дасть нагоду представникам адміністрації Трумана розправитися з твердженнями й закидами ген. Доглеса МекАртура, висловленими в його свідченні у четвер, п'ятницю й суботу минулого тижня перед об'єднаними сенатськими комісіями збройних сил і закордонних справ. У першу чергу буде покликаний на переслухання секретар оборони Джордж К. Маршал, який в часі війни був головою генерального штабу. Наступним важливим свідком буде секретар стейту Дін Ачесон, проти якого звертається вістря Республіканської партії за його політику в Азії. Крім того будуть готові до переслухання члени об'єднаних ген. штабів: ген. Омар Н. Бредлі, голова; ген. Лотон Коллінс, від армії; адмірал Форрес К. Шерман, від фльоти; ген. Гойт Є. Ванденберґ, від повітряних сил. Переслухання призначені на понеділок в год. 10 ранку.

Свідчення ген. МекАртура минулого тижня зазначилося найвищим культурним рівнем, як у запитах членів об'єднаних комісій так і у відповідях генерала. Все те оберталося довкруги доцільности військової тактики й політики Злучених Держав на Далекому Сході з уваги на загрозу комунізму не тільки в тій околиці, але й на цілому світі. Питання й відповіди віддзначалися ясністю й одвертістю, яка звернула увагу не тільки населення Злучених Держав, але й політичних кол цілого світу. З відповідей списано 174,000 слів протоколу, який вийде окремою книжкою в конґресовій друкарні.

Засадничі точки, порушені ген. МекАртуром.

Справи, порушені ген. Мек Артуром підчас переслухання, можна звести до таких засадничих точок:

1. Між президентом Злучених Держав, Гері С. Труманом заходять основні різниці в поглядах, як закінчити комуністичну агресію проти республіки (Південної) Кореї, стосовно яких засобів ужити для поборювання комуністичного Китаю, який напав на Корею. 2. Ген. МекАртур займає становище, що командуючі офіцери мають право „сказати повну правду" публіці, якщо цивільна влада не хоче цього зробити. 3. Коли приходить війна, тоді головний командувач на воєннім терені повинен виконувати повну військову, економічну і політичну владу для швидкого закінчення війни і цивільна влада не має його в цих справах обмежувати, хоч може звільнити його зі становища командувача.

Закиди, які видвигнув ген. МекАртур проти президента й Об'єднаних Націй зводяться до таких точок:

„СТАРИЙ ВОЯК", ГЕН. ДОГЛЕС МекАРТУР (зправа), прощається зі сенатором Ричардом Росселом, головою сенатської комісії збройної служби, після трьох днів ревеляційних зізнань перед спільною сенатською комісією закордонних справ і збройної служби. Ген МекАртур твердив, що Злучені Держави „засуджені на загладу", якщо вони з цілою рішучістю не припинять комуністичної агресії.

1. Не треба боятися, щоб Червоний Китай зайняв від британців Гонґ-Конґ, бо через цю британську посілість Китай дістає стратегічні матеріяли для ведення війни в Кореї. 2. Не можна допустити до того, щоб острів Формоза попав у ворожі руки, бо в такім випадку ми втратимо всі здобутки на Пацифіку. Міжтим — на думку МекАртура, уряд Америки готовий відступити Формозу червоним китайцям для їхнього замирення. 3. Коли ми хочемо зискати на часі обмеженням війни у Кореї, то ми посвячуємо тисячі американського війська. 4. Совєтська Росія не може підготовити належного постачання воєнних матеріялів на Далекий Схід, отже вона не піде війною в тій частині світу, а президент саме боїться, щоб не прийшло до світової війни з Росією і тому не хоче допустити до бомбардування китайських баз у Манджурії й Китаю. 5. Коли президент відправив ген. МекАртура нагло зі становища головного командувача, то він виставив цілу країну на небезпеку.

Здогадна відповідь адміністрації

З доброго поінформованих джерел виявляють, що в зізнаннях урядових свідків будуть обговорені такі точки: Ризико більшої війни з Китаєм, коли б Америка дала визначну допомогу націоналістичному урядові при перевозі його війська з Формози на континент; готовість американського уряду обороняти Формозу проти комуністичного нападу зовсім так, як про це говорив ген. МекАртур; промахи китайського націоналістичного уряду підчас боротьби проти комуністів, заки цей уряд утік на Формозу; готовість американського уряду до війни на глобальні розміри, яка мусить відбиватися на стратегії на Далекому Сході.

АМЕРИКАНСЬКА УВАГА ДО ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ню Йорк, 7. травня. — Рівнобіжно до щораз більшого загострювання міжнародного політичного положення і конфлікту між Сходом та Заходом, збільшується теж заінтересування визвольною боротьбою поневолених Кремлем народів, зокрема українського. — Крім недавної резолюції конгресмена Керстона та цілого ряду інших виступів, на цю тему забрав голос Ню Йорк Таймс у вчорашньому і сьогоднішньому виданнях, друкуючи інформації своїх співробітників, відомих публіцистів Гері Шварца і Дрю Мідлетона. — Цей перший у вчорашньому виданні Таймс-у — інформує американський загал про недавню конференцію представників дев'ятьох поневолених Совєтами народів в Німеччині минулого березня, в якій з українського боку брав участь — представник УНРади д-р Степан Витвицький, поруч з представниками білорусів, грузинів, азербайджанців, козаків, калмиків, кримських татарів, північно-кавказьких народів і туркменів, та на якій ухвалено спільну програму боротьби — проти Кремля за самовизначення згаданих народів і встановлення їхніх суверенних держав. Свої інформації кореспондент Н. И. Таймс бере з виданого ПАУКонференцією „Українського Бюлетеня". При цій нагоді він віддає багато місця повідомленням про український повстанський рух на Україні, покликуючись на документальні запевнення голови УККомітету, проф. Лева Добрянського, даючи при цій нагоді відповідь останнім твердженням колишнього представника державного департаменту, Джорджа Кеннана, що порівнював Україну в Совєтському Союзі з Пенсилвенією в Злучених Державах. На цю тему Шварц передає українські коментарі з „Українського Бюлетеня", що без сумніву має велике значення для правильної інформації американського загалу в українських справах.

В сьогоднішньому виданні Н. И. Таймс надрукував довшу кореспонденцію Дрю Мідлетона з Франкфурту в Німеччині, в якій той признає наявність самостійницького руху в Україні, признає теж „клопоти" Москви з Україною, але видвигає сумніви, чи в совєтських обставинах можуть існувати більші націоналістичні сили в Україні, заявляючи, що в цьому випадку „бажання є батьком повідомлень".

В ПАМ'ЯТЬ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Ню Йорк. — Нюйорський відділ Об'єднання б. Вояків Українців в Америці присвятив в дні 5 травня свої місячні сходини виключно віддані пошани пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри. Голова Відділу, полк. Аркадій Валійський, згадав за трагічну подію, що сталась 25 травня 1926 р. на вулицях Парижа та візвав присутніх пошанувати сл. п. Головного Отамана повстанням з місць. Ред. Л. Мишуга виголосив потім доповідь на тему „Симон Петлюра — символ боротьби за незалежність України". Святочні сходини закінчено гимном „Ще не вмерла Україна".

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ЗАХИСТ п. КОСЕНКІН

Вашингтон. — Сенат ухвалив і передав Білому Домові до підпису законопроєкт, щоб признати пані Оксані Косенкін право захисту в Злучених Державах. На цій підставі вона може стати громадянкою, хоч російська іміграційна квота вичерпана. — Пані Косенкін звернула на себе світову увагу 12 серпня 1948 р., коли вискочила з горішнього вікна будинку совєтського консуляту в Ню Йорку, щоб не дати вивезти себе силою до Совєтів

ФОРДОВА ФУНДАЦІЯ ПОМАГАЄ ПРИ ПЕРЕСЕЛЕННІ НАУКОВЦІВ

Ню Йорк, 6 травня. — Фундація Форда дорувала $500,000 на приспішення розселення науковців, професіоналістів і артистів ще заки виагне теперішній Акт про Переміщені Особи з 1950 р. До такого діяння спонукав Фордову Фундацію декан Юніон Тіолоджікал Семінарі, д-р Райнголд Нібур, щоб дістати поміч для переселення 2,000 інтелектуалів і їх родин до Злучених Держав. Він є головою Кампанії для Розселення Вигнанців Професіоналістів. (Resettlement Campaign for Exiled Professionals). Від жовтня 1950 р. екзекутивний комітет кампанії, під назвою International Rescue Committee, спровадив 300 родин спеціялістів при допомозі Ді Пі Комісії Злучених Держав і ІРО. В Европі залишилося ще 26,000 „забутої еліти" з поміж втікачів, тобто найспосібніших і найкраще вишколених осіб, між якими є науковці, артисти й практикуючі професіоналісти. Всі, що мали б бути перевезені до Злучених Держав, мусять бути одобрені різними комісіями та дістати візи ще перед 30 червня 1951 р., а на підставі теперішнього закону мають приїхати до Злучених Держав найдальше до листопада. Хто має віза вже тепер, може приїхати в означеним часі. Містопредсідником кампанії є о. Лоренс Дж. МекГінлі (Rev. Lawrence McGinley), президент університету Фордгам у Ню Йорку і пані декан Мілісент Мекінтош з Барнард Каледжу, а членами є різні науковці й артисти. Кошти перевозу одної родини обраховують на $800.

ДЕЛЕГАТСЬКИЙ З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

Ню Йорк, 7 травня. — Вчора відбувся тут в залі Літературно - Мистецького Клюбу при Другій евені річний з'їзд Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, на який прибули делегати з ближчих і дальших міст, вислані Відділами організації. Наради, які тривали цілий день, відкрив голова організації, Дмитро Галичин, привітанням та закликом стоячи пошанувати тих, що в останньому році віддали своє життя в боротьбі за волю України. Окремо віддано честь сл. п. Юрієві Грабові, членові „Об'єднання", що поляг у Кореї. Підкресливши, що Америка і Україна мають сьогодні одного й того самого ворога, голова зазначив, що головним завданням „Об'єднання" було й залишилося підтримування традиції боротьби за волю, яку то традицію створили саме ті, що колись боролись в рядах УСС, УНР і УГА, а яку тепер продовжує УПА.

До президії з'їзду були обрані: ген. Олександер Загродський — предсідник; д-р Никифор Гірняк і д-р Павло Дубас — заступники предс.; секретар д-р Іван Олексишин. Ген. Загродський, вітаючи делегатів, згадав про Зимовий Похід і день 6 травня як державне свято та великого лицаря Симона Петлюри і борців УПА, як тих, що продовжують боротьбу за українську самостійну державу. Потім передав історію творення на різних територіях товариств українських вояків під гаслом „Будьмо готові!" Д-р В. Калина відчитав протокол з

(Докінчення на ст. 4.)

„МЕРТВА ТОЧКА" У ВИБОРІ ПРЕЗИДЕНТА АВСТРІЇ

Відень, 7 травня. — Вчора в Австрії відбулися вибори на президента і тимчасовий підрахунок голосів виказує, що вибори опинилися на „мертвій точці", бо жаден з кандидатів не одержав вимаганої більшости голосів. Вибори вже підраховано в 24 з усіх 25 вибор. округів і вони виказують такий вислід: д-р Гайнріх Гляйснер, кандидат Консервативної Народньої Партії, одержав 1,668,552 голоси, або 40%. Ця партія є тепер при владі; д-р Теодор Кернер, кандидат Соціялістичної партії, здобув 1,615,328, або 39% голосів; д-р Бурґгард Брайтнер, кандидат Ліги Незалежности, яку піддержують багато колишніх відомих нацистів, дістав 661,324, або 15% голосів, тоді як комуністичний кандидат Готліб Фіяла здобув тільки 209,997, або 4,9% голосів. В порівнянні з попередніми виборами, найсильніший зріст виказує націоналістична Ліга Незалежности, а в політичних колах заповідається, що другі вибори, які з огляду на неріщеність теперішнього висліду мали б відбутися найпізніше до 35 днів, будуть змаганням між д-ром Гляйснером і д-ром Кернером, консервативним і соціялістичним кандидатами. Обі ці партії тепер творять урядову коаліцію.

В ІНДІЇ РОСТЕ ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ НЕРУ

Ню Делгі, 7. травня. — Остання конвенція урядової тепер т. зв. Все-індійської Конґресової Партії виявила серіозні розходження між примієром Неру та іншими провідниками тої партії. Партія виразно розколюється на два табори, лівий і правий. Тому, що Неру не скриває своїх симпатій з лівими, права опозиція оепер в багатьох випадках починає відмовляти своєї піддержки урядові.

ОБМЕЖЕННЯ КРЕДИТІВ ДЛЯ СТЕЙТІВ І МІСТ

Вашинґтон. — Щоб недопустити до дальшої інфляції, голова мобілізаційного бюра Чарлс Е. Вилсон звернувся до стейтів, повітів і міст, щоб вони передали до одобрення комісіям інвестиційних банків кожну позичку, яка мала б виносити мільйон долярів. Чотири таких комісій наименувала Рада Федеральної Резерви для розгляду як приватних так і урядових позичок. Як зразок, що ці комісії мають провірювати, згадано продаж кредитних бондів стейтам Мишиген і Вест Вирджінія у висоті $135,-000,000. Вилсон твердить, що це патріотичний обов'язок стримуватися від позичок в такому часі, коли існує стан національної конечности, бо життя на кредит причиняється до послаблення добробуту нації. Він згадує теж цілі, на які такі кредити повинні бути стримані, а саме на такі, які не йдуть впарі з обороною країни. Такими є між ін. будова забавових площ і воєнних пам'ятників.

В АМЕРИЦІ

● **Воду в бляшаних коробках зберігатимуть для оборонних потреб.** Важкі бляшані коробки наповнює підприємство Амерікен Кенінґ Компані водою з околиці Балтімор, у стейті Меріленд.

● **Королевою я б л у невоцвітного фестивалю** вибрана 22-річна Гурі Лі, дочка генерального секретаря ОН, Трігве Лі. Вона дістала ім'я Шенандоа XXIV. Фестиваль відбувся в Вінчестер, у стейті Вирджінія.

● **За дванадцятим відложенням виконання кари смерти** на Ралфа Л. Лобоґа, губернатор стейту Індіяна змінив смертний присуд на досмертну в'язницю. Лобоґ добровільно зголосився до поліції, признаючися до вбивства трьох жінок, а опісля два рази відпекався признання.

● **Вислідок гарної погоди** дозріла весняна городина. Її кидають тепер на ринок по дешевих цінах, як шпараги, броколі, капусту, помідори.

В КОРЕЇ АЛІЯНТИ ПЕРЕЙШЛИ ДО ПРОТИНАСТУПУ

Знову на північ від 38-мої паралелі. — Авіяція і артилерія допомагають громити червоних.

Токіо, 7. травня. — Американські, південно-корейські та інші аліянтські війська в Кореї, що минулого тижня досягнули велику перемогу розбивши великий весняний наступ червоних вже в першій його фазі, сьогодні вранці перейшли до протинаступу на цілому сто-милевому фронті, переходячи знову в поодиноких місцях 38-му паралелю на північ. Більших успіхів вже в перших годинах наступу добилися південно-корейські війська на північ від Сеул. Конкретна ціль протинаступу ще не з'ясована, але у військових колах вважається, що теж він йде по лінії основної аліянтської стратегії, щоб виводити ворога з рівноваги, — не давати йому можливостей перегрупуватися і приготовитися до нового наступу, до якого він має ще вистачальні сили, та вбивати якнайбільше ворожих вояків коштом якнайменших власних втрат. В новій аліянтській фронтовій акції бере найактивнішу участь авіяція і артилерія, що активно допомагають атакуючим військам зломлювати ворожий спротив. 38-му паралелю вперше перейдено вчора після полудня, як сильні з'єднання аліянтських броне-танкових частин загнались глибоко у зайняту ворогом територію на західному і центральному секторах фронту. Під час цих перших випадів аліянтські відділи натрапляли на відносно малий спротив ворога, що після зломання його наступу біля Сеул почав знову генеральний відступ на перегрупування своїх військ, підтягаючи на фронт нові резерви і підкріплення. — Безпосередньо перед протинаступом аліянтських військ, аліянтська авіяція і артилерія розпорошила більші ворожі сили на схід від Чунчон. Тепер в своєму протинаступі аліянти натрапляють тільки на спорадичний спротив поодиноких ворожих частин, але ще в жадному секторі фронту не розгорнулись більші бої. В багатьох випадках взагалі не натрапляється на ворога. Тоді як прибережні шляхи ворожого постачання знову були під обстрілом важкої артилерії з аліянтських кораблів, сильні з'єднання аліянтської авіяції безупину бомбардують скупчення ворожих військ, ворожі конвої та комунікаційні получення в запіллі.

Проблеми Британської Торгівлі з Китаєм

Лондон, 7. травня. — Британський парлямент має тепер на своїм порядку справу британської торгівлі з червоним Китаєм і тому, що впродовж минулого тижня уряд дав цілий ряд неточних або мильних вияснень, премієр Атлі мав би вже сьогодні дати вичерпуючу відповідь на всі спірні в цій справі питання. Ця справа набрала своєї гостроти головно після твердження ген. Мек Артура перед сенатською комісією, що британська торгівля з червоним Китаєм через Гонґ Конґ була „основною допомогою" для червоних теж у війні в Кореї. Ідеться насамперед про британський експорт гуми. Уряд початково твердив, що цей експорт цілком припинено, але опісля спростував це твердження, заявляючи, що його тільки обмежено. Тепер в пресі, як і в самому парляменті видвигається гострі критичні завваги, домагаючись головно, щоби британський уряд узгіднював ці справи з урядом Злучених Держав.

КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ В КИТАЮ

Гонґ Конґ, 7. травня. — Червоний Китай, на якого початково покладали надію, що він все ж таки задержить свою незалежність від Москви, поступово перемінюється в повного сателіта Кремля, як під оглядом зовнішньої, так і внутрішньої політики. В останньому це проявилося головно в інтензивній колективізації сільського господарства країни, яку переводиться за вказівками російських „сорадників". Колективізація почалася вже раніше в Манджурії і тепер ведеться широко колективізаційну акцію теж в основних сільсько-господарських районах ближче до ріки Янґце.

● До Кореї прибули перші відділи абесинських військ, що мають взяти участь по боці Об'єднаних Націй в боротьбі проти комуністичної агресії.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ІЗРАЇЛЬСЬКО-АРАБСЬКІ БОЇ В ПАЛЕСТИНІ

Таль Авів, 7. травня. — Бої між ізраїльськими і сирійськими військами, що почалися минулого тижня в демілітаризованій зоні Палестини на північ від Галилейського озера, продовжуються з новою силою, але уряд Ізраїля рішуче відмовився від роблених представником Об'єднаних Націй нових заходів перемиря, домагаючись насамперед відкликання сирійських військ з встановленої попереднім договором демілітаризованої зони. Тепер теж виявлено, що уряд Ізраїля звернувся окремо до урядів Злучених Держав і Британії, прохаючи їхньої інтервенції для припинення арабської атаки. Досі з боку обох цих країн не було ще жадної відповіді ані конкретної реакції на ізраїльське прохання, за виїмком повторення попереднього твердження, що так Злучені Держави, як і Британія „вітально заінтересовані" у вдержанні миру в тій частині світу. Представник О. Н. продовжує свої заходи в справі перемир'я.

РАДА ЕВРОПИ ДОМАГАЄТЬСЯ ГАРАНТІЙ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

Париж, 7. травня. — Британський представник в Раді Европи вніс вчора резолюцію, домагаючись від урядів західно-европейських країн, щоб вони порозумілись з урядами Злучених Держав і Канади та проголосили спільну декларацію, гарантуючи безпеку Югославії. В декларації мало б бути сказано виразно, що кожну совєтську атаку на Югославію вважатимуть західні аліянти атакою на них самих і відповідно реагуватимуть. Резолюцію, яку піддержують всі 29 інших членів европейської Дорадчої Асамблеї, обговорюватиметься на сесії Ради в найближчу суботу, дарма, що Комітет Міністрів вже раніше поінформував її, що всяка акція в цій справі є щонайменше передчасна. Прийнято теж резолюцію, щоби на осінню сесію Ради запросити представників Конґресу Злучених Держав.

В СВІТІ

● **Югославський уряд звільнив** з ув'язнення 1,097 політичних в'язнів, заарештованих свого часу за симпатії до керованого Москвою Комінформу, даючи їм тепер можність „добровільно виправдатись" при будові комунікаційних получень.

● **3,840 в'їздових віз на відвідини** Злучених Держав видали впродовж минулого місяця американські консуляти в Західній Німеччині.

● **Згідно з московським повідомленням,** комуністичні бунтівники в Індокитаю, мали збити літак головного командата французької авіяції в Індокитаю, який згинув.

● **Колишній румунський король** Михайло був легко поранений в автомобільному нещасливому випадку у Флоренції, Італія.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„УКРАЇНА" — „ПЕНСИЛВЕНІЯ"

Ще й нині трапляються такі „знавці" европейських, міжнародних проблем, що мають на їх розв'язку „американський лік", себто об'єднання різних европейських країн в такий самий спосіб, як об'єдналися американські стейти в Злучені Держави. На ту, ніби просту і ясну, розв'язку дається ловити багато таких американців, які не застановляються глибше над національними і культурними традиціями народів, а думають виключно економічними категоріями. Вони переконані, що коли вже не можна в такий спосіб об'єднати цілої Европи, то цілком певно може це статись на сході Европи, бо ж там таке об'єднання вже існувало й нині існує. Тим об'єднанням є для них — Росія. По їх думці — в Европі що й не сталось би, але одна велика Росія мусить залишитись, особливо в такому випадку, коли йдеться про Україну. Іншими словами, Україну вони доконче хотіли б залишити при Росії.

Справа ця набирає окремої ваги, коли так думають особи, що мають вплив на американську закордонну політику, чи належать до тих, які її оформлюють. До таких осіб безсумнівно зараховується Джордж Кеннен, що був донедавна в департаменті стейту чи не найвпливовішим знавцем російських справ та для якого ще й нині розв'язка проблеми сходу Европи — це одна велика Росія. Вправді, Кеннен тепер на відпустці й не є офіційною особою, проте його погляди на цю справу вважаються назагал такими, які мають перевагу в департаменті стейту. З такого боку треба відноситись теж до його найновішої статті, яку він помістив у квітневому виданні „Форейн Афферс" п. н. „Америка та майбутня Росія".

Джордж Кеннен, який все ще студіює і поглиблює своє російське знання, хотів би прихилити на американський бік російський нарід та переконати його, що Америка є приятелем Росії, а американський нарід приятелем російського народу. Не важко догадатись, що все це обраховане на евентуальну війну з Кремлем. Кеннен повчає американський нарід, а теж і уряд, яку треба вести політику в відношенні до Росії, щоб, не зважаючи на конфлікти з совєтським режимом, мати російський нарід по своїм побі. В його заввагах є багато цінного, особливо там, де говориться про господарські переміни, які мали б наступити на землях, визволених з-під совєтсько-комуністичних режимів, зокрема відносно нового ладу, який має наступити на місці колхозів, відносно націоналізації, приватної власности і т. п. Та всі ті проблеми, хоча і як вони важливі, не становитимуть — по думці Кеннена — таких великих труднощів, коли йдеться „про Росію", як справа народів, які входять тепер у склад Совєтського Союзу і змагають до національного самовизначення. Це „найтрудніша справа". Але якраз тут, дораджує Кеннен американцям бути дуже осторожними, щоб не наразити собі російського народу. Навіть балтійцям відраджує Кеннен відокремлювати себе від „неімперіялістичної Росії". Коли ж йдеться про українців, яких вже і Кеннен уважає за окремий від росіян нарід, то вони повинні мати змогу розвивати свобідно свою мову і культуру. Зате економічно — „Україна являється такою ж частиною Росії, як Пенсилвенія частиною Злучених Держав Америки".

Писання Кеннена не таке, щоб можна його легковажити. Навпаки, до нього треба ставитись дуже серіозно. Тим самим треба дати йому політично-наукову відповідь, основану на фактах і глибоких аргументах. Це знову праця для УККомітету, згл. його публікацій: „Українського Квартальника" і „Українського Бюлетеню".

Комуністична невдача серед негрів

Штучно розголошувані і майстерно підтримувані ошуканчі комуністичні заклики до американських негрів звернули на себе увагу цілого населення Злучених Держав, щойно тоді, як в 1920 році появився проєкт створення окремого „автономного чорного стейту" в південній половині ЗДА, де живе велика кількість людей колірової краски. Комуно-большевики покликувалися навіть на Вилсонівську засаду самовизначення і придумали цілу програму використання її на свій лад. Треба признати, що комуністичні провідники працювали важко: Вони напеPед поставили 200 негрів на чоло цього руху і при їх допомозі зорганізували в 1925 році „Американський Негерський Робітничий Конґрес", а в 1930 році „Лігу Боротьби за Негерські Права".

Одначе придуманий у Москві проєкт негерського стейту пішов у забуття, як самі комуністи, за наказом Кремля, погребали плян цього „Червоного Джім Крова", тобто шовіністично до білих наставленого негра, а почали кидати від 1930 р. заклики „об'єднаного фронту" негрів з усіми „поступовими некомуністичними групами". У тому часі комуністи втиснулися в юнію земельних пахтярів („шеркропперс юніон") у „Краєвий Негерський Конґрес", а навіть до деякої міри у „Південну Конференцію Людського Добробуту" — отже у некомуністичні негерські організації, які існували здавна. Коли комуністи надіялися, що такою тактикою вони приєднають для своїх цілей загал негерського населення, то дуже здивувалися, що сталося щось протилежне: Організації, в які втиснулися комуністи, розлетілися, а осталася діяльною тільки одна, а саме „Краєве Товариство для Поступу Колірових Людей", до якої комуністів не допустили.

Ще найбільше успіху мали комуністи підчас агітації за оборону „Хлопців із Скотсборо", яких засуджено на кару смерти за напад на білу дівчину, одначе і тут обмежили свою працю до збирання значних фондів, з яких ніколи не вираховувалися, а потім відступили саму оборону іншим, некомуністичним групам. Подібну тактику застосували комуністи, видвигаючи агітацію в обороні „Шістки з Трентону", тобто шістьох негрів, які замордували старого власника крамниці в Трентоні, розправу над якими відновлено рішенням апеляційного суду.

Оці і подібні факти зібрав дбайливо і їх насвітлив у книжці „Негри й Комуністична партія" Вилсон Рекорд, уроджденець стейту Тексас і обговорив їх всебічно для інформації громадянства. Рекорд виказує в своїй книжці, що американські негри краще визнаються на способах боротьби за свої права ніж комуністичні провідники. Негри розуміють, що до боротьби за свої права найкраще надається американська конституція, гарантуючи їм повну свободу діяння.

Наслідок такого розуміння, каже Рекорд, в Америці ніколи не було поважного американського негерського комуністичного руху і нема його тепер, коли комуністи втратили грунт під ногами з хвилиною, як комуністична опікунка, Совєтська Росія, показала своєправдиве обличчя, вибираючися на завоювання світу для його поневолення.

Микола Чубатий

УНРада та Українська Визвольна Боротьба

II

При існуючій дійсности українських політичних партій та їх партійні непримиримости ледви чи УНРада сконсолідує біля себе подавляючу більшість української еміґрації та чи буде в силі сповнити цю ролю, яка на ній природньо тяжить. Вона сповнить своє завдання тільки тоді, коли звільниться з-піддиктату політичних партійних проводів та стане з одного боку більше вірним віддзеркаленням української еміґрації, а з другого придбає більше людей талановитих та фахових-вчених знавців політичних наук, економії, соціології тощо.

Звичайно, можуть бути в УНРаді і представникя партій, але не як виключний та одинокий складовий елемент УНРади, тільки як її частина. Тим самим повинні зникнути всі сектори на терені УНРади, а сама Рада повинна бути доповнена представниками обох организованих церков, що гуртують тисячі українців біля себе. До УНРади повинні бути покликані персонально відомі наші вчені-історики, соціологи, економісти, теоретики і практики. Там повинні найтися представники установ чи люди, що стоять на чолі еміґраційних установ, які організують в своїм членстві тисячі, а то й десятки тисяч українців на еміґрації. Ці люди, що все таки кілька разів упродовж останніх літ діставали вотум довір'я від української еміґрації при виборі більше репрезентують українську еміґрацію ніж партійні проводи, яких впливи невідомі.

Немає сумніву, що відступлення від виключно партійного принципу в УНРаді принесе багато корисних змін. Насамперед увійдуть до неї люди з громадським та моральним авторитетом, які скріплять довір'я мас української еміґрації до самої УНРади та її праці. Приплив людей талановитих та освічених буде для широких мас запевненням, що ці люди знають, як вести працю для визволення України та що ця праця буде серед наших українсько - еміґраційних обставин можливо якнайбільше фаховою.

Приплив до УНРади людей непартійних, але натомість зв'язаних зі загально - українським життям — національним, церковним, господарським, науковим змінить спосіб думання самої УНРади на суто державницький, що уможливить там місце теж і українським монархістам. Інтереси партійних груп зійдуть тоді на дальший плян, а на перший плян висунуться спільні справи поневоленої батьківщини. Ніде правди діти, боротьба поодиноких партійних груп за впливи найбільше ослаблює значення та впливи УНРади, бо громадянство не видить в УНРаді представництва поневоленого українського народу, але речників кількох партій, що змагаються зі собою за значення в УНРаді. Присутність представників Церков піднесе моральне довір'я до праці УНРади.

Немає сумніву, що тоді УНРада далеко легше зможе розв'язати фундаментальну справу нинішньої української політики на еміґрації — згармонізувати політику українців поза межами України з визвольною боротьбою, що все ще далі ведеться на рідних землях. А це справа найважніша, як мір'яти її доцільністю політичної акції еміґрації в користь визволення України. Як великим не був би хто ентузіястом УНРади та її проводу в політичній праці для визволення України, мусить хіба признати, що доля України не буде вирішена на чужині, але вирішиться на українських землях. Від динаміки революційних сил в Україні залежатиме, чи Україна стане по упадку большевицької системи відразу вільною, чи прийдеться їй ще зводити бої з старими ворогами, зокрема з претенсіями Москви. Від динаміки революційних сил в Україні залежатиме, чи всі частини України увійдуть в склад соборної української держави, чи може хтось із сусідів зможе знов на якийсь час захопити якусь частину української землі, як це було поміж двома світовими війнами.

Немає сумніву, що визвольна боротьба, яка ведеться на рідних землях, різними способами сім років, вже нині сильно спопуляризувала справу визволення України та більше зробила для вироблення прихильної опінії для вільної України серед впливових кол, як бо-зна-яка широка та енерґійна політична діяльність на дипломатичному фронті. Активна боротьба на українських землях це наш моральний капітал, найбільш переконливий аргумент щодо потреби створити самостійну українську державу. Зрештою ми, що живемо в Америці, самі бачимо, що саме інтересує американський нарід та його владу.

А в тім це зовсім природний стан, бо так було й є у всіх народів, що боролися чи борються за визволення: їх дипломатична робота мусить спиратися на найбільше переконливих арґументах, себто на змаганнях народніх мас до волі. У всіх народів революціну боротьбу політично - дипломатичні чинники капіталізували; не інакше може бути й в нас.

(Закінчення на стор. 3-тій)

Політика умиротворення

8 травня ц. р. минає 6 років з дня капітуляції Гітлерівської Німеччини. Цим покладено було край II-гій світовій війні на основному театрі воєнних дій — в Европі. Поразка прийшла як закономірний результат усього ланцюга хибної політики III Райху, завдавши европейській (і не лише европейській) людності великих страждань і знищень, без того однак, щоб ліквідувати корінь зла — тоталітарний режим з його жахливим визиском і неволею. Бо на місце чорно-брунатного тоталітаризму ще більше зміцнів і розпаношився в Европі та величезній частині Азії тоталітаризм Червоного Кремля. Про це вже чимало написано і ми не маємо наміру повторяти тут цього. Ми хочемо звернути увагу на інше, а саме — на те, як пробувано свого часу запобігти II світовій війні. Бо на пригадці і розгляді цього можна скласти певну думку й щодо слушности сьогоднішніх зусиль втримати мир у світі, запобігти загрозі нового знищення — III світовій війні.

І тут перше, що ми мусимо ствердити, це те, що всі спроби й намагання перед 1939 роком не допустити до війни — йшли по лінії „умиротворення", тобто по лінії поступок і задобрювання тодішнього аґресора — Гітлерівської Німеччини. Всі пам'ятають сумнозвісну параду в Мюнхені, де Даладіє і Чемберлен — голови урядів Франції та Англії — погодилися з уже доконаним і запляннованими Гітлером актами аґресії: вмаршем німецького війська в демілітаризовану зону Зах. Німеччини (Райнлянд), „аншлюсом" Австрії і окупацією Чехо-Словаччини.

Даладіє і Чемберлен спонукувані були при цім найкращими намірами — уникнути проливу крови і взагалі страхіть війни. Вони думали й сподівалися, що „ублаготворивши" Гітлера згаданими вище „товстими територіяльними куснями" матимуть надовго спокій, бо аґресор, мовляв, „буде ситий". Ці державні мужі наче не знали чи забули відоме французьке прислів'я „апетит зростає з їдою" — і пізніше гірко спокутували свою політичну наївність. Бо Гітлер, як відомо, тодішню поступливість західніх велико-держав сприйняв як їхнє боягузтво, обумовлене мілітарною слабкістю і, отже, ще зміцнів у своїм намірі силою збільшити „лебенсравм" для свого „вибраного" народу до якнайдальших меж.

Чи не те саме роблять тепер провідні кола Західних демократичних держав у відношенні до нового грізного аґресора — Червоної Москви, коли, намагаючись обов'язково виминути зудару з нею, дивляться „крізь пальці" на її довгий ряд порушень спільних договірних зобов'язань і грубо замаскованих актів аґресії проти волелюбного світу. Не маючи наміру всіх тут перелічувати, нагадаємо лише найбільш маркантні з них:

а) Брутальне нищення всіх демократичних вільностей і Чехословаччині і Польщі, що чейже були і формально залишилися союзниками західних Аліянтів ще з часу війни;

б) насильне обернення колишніх сателітів Гітлера — Мадярщини, Румунії та Болгарії — в своїх московських сателітів і подвійне або й потрійне збільшення розміру їх збройних сил супроти розміру, дозволеного мировими договорами (а ці договори підписали всі Аліянти, в тім числі й Совєтський Союз);

в) Незаконне затримання Совєтами в себе не менше пів мільйона німецьких і японських воєнно-полонених — для використання їх як робочої сили і як бійців-„добровольців" на різних театрах ініціованих Кремлем актів збройної аґресії;

г) Майже не маскована воєнно-політична підтримка північно-корейського, а пізніше ще й червоно-китайського аґресора на Далекому Сході. Відсіч цій останній, інспірованій і підготованій Москвою аґресії аже коштує західним державам, а насамперед ЗДА, великих жертв у людях і матеріяльних засобах.

До речі, офіційно в Кореї проти червоних напасників, щедро постачуваних і по суті керованих Сов. Союзом, воюють війська Об'єднаних Націй, що виступили в обороні нападеної Південної Кореї, виступили на підставі відповідної ухвали органів ОН. СССР — член ОН, отже він винен у брутальному порушенні ухвал ОН — у знущанні над основами міжнародної солідарности і права. Здавалося б — як довго можна терпіти в культурному світі такі непристойні жарти (це для м'якости вислову, — бо ми не Громики! Б. С.), коли член якоїсь організації, з власної ініціятиви й бажання до неї вступає й не виходить з неї, водночас докладає якнайбільших зусиль, щоб цю організацію повалити? — Навряд чи ще будьколи і будьде — крім ОН в наші дні — можна знайти приклад такої толеранції.

І річ ясна: оскільки після цього всього Західні Аліянти в особі своїх нинішніх урядів ще й досі пактують з Совєтським Союзом, раз-у-раз демонструючи перед ним свою добру волю й бажання дійти до згоди, аби лише він, СССР, не чинив дальших кроків аґресії (тим усі попередні акти аґресії західні держави йому, так би мовити прощають), то не диво, що московське Політбюро оцінює сучасну поведінку західного протитоталітарного світу як вияв внутрішньої слабкости — мілітарної і морально-політичної. Це дає Совєтам ґрунт до дальшої, ще в більших розмірах закроєної, практики часткових (льокальних) аґресій — як останньої і найбільш небезпечної форми давно виробленої Кремлем системи деморалізації і вслід за тим підбою волелюбної частини людства — системи політичного шантажу і спекуляції на природному гоні до повного усамостійнення численних — недавно колоніяльних і напівколоніяльних народів Азії та Африки.

Тож тепер навіть трудно сказати — яке попередження з боку західного демократичного світу було б достатнім, щоб — Совєтський Союз прийняв це попередження „всерйоз" — так бо довго толеровано акти совєтської аґресії й ламання міжнародніх зобов'язань, так бо довго за формальними протестами, скерованими на адресу совєтського уряду, не слідувала відповідна дія — господарські, політично-дипломатичні і нарешті — воєнно-мілітарні санкції.

Б. Сивенко.

В. Гайдарівський

Мерехтливі Зорі

Оповідання

16)

Десятник підняв іншу сокиру і показуючи робітникам, проголосив:

— Жереб припав на одиницю. Дивіться.

— Бог правду бачить, бачить! — репетував зраділий Євтухов. — Є на світі правда, є...

— Якби Бог тебе побачив, то жахнувся б з такого сотворіння, — із звичайною своєю злосливістю, мовив Земляний. — Так що Бога в спільники свої не залучай.

— Давайте мені патрони, — казав я Крамареві, відчуваючи, що мені стає від нетерпіння тяжко дихати.

І незабаром хтось дав мені патрони, хтось казав, щоб не палив аж поки не побачу сигнал, що людей з лави виведено, хтось потис руку і просив: — „Ти, Григоріє, в разі чого, не думай про нас погано" і я не міг зрозуміти, коли саме погано не думати.

Залишився я сам, і мені одразу на душі полегшало.

В лаві припинилось брязкотіння конвеєра, заглухло скреготливе хрумкання врубовки, зробилось так тихо, як і тоді, коли в сні блукав по шахті, шукаючи виходу.

Але тепер мені значно краще, незрівняно краще, я не шукаю нічого, тепер я такий спокійний, ніби стою в лісі, обіпершись плечем до стовбура, вслухаюсь, як хряскають переломлювані сухі гілки. Хто їх ламає? Хто лазить по верховіттю? Шубин? Так він живе в надрах землі, його з шахти не виманиш. І хіба такому старому лазити по деревах та ще в лаптях! Дертись на дерево найкраще босому. І треба вважати, щоб не обломився. Старі сучки дуже крихкі. З гілки на гілку, стовбур все тоншає, гойдається, тремтить листва, а ти вже біля гнізка, стуленого з тоненьких хворостинок. Через отвір визирає двоє пташенят, пухнатих, з великими, в заїдах, ротами. Пташенята здивовано на тебе дивляться і не знають, як їм поводитись, просити їсти, чи лякатись. Ні, вони ще малі і страху не розуміють. А я не малий і теж не боюсь. Був і я малим, але давно. Тепер уже почало сивіти волосся. Чи буду я таким сивим, як Шубин, торкивши до шестидесяти або семидесяти років?

Хтось кричить, невже заблукав у лісі, як то і я, сплючи в шахті? Хтось знайомий, вигукує моє прізвище.

Повернувся я і побачив сигнал — вогник маяв у темряві, мов маятник стінного годинника.

— Па-а-ли! — кричали знизу.

Тричі підніс я лямпу й опустив, дав знати, що бачу. Палити! Я не запальник, це не моє діло. Та хто в шахті працює довгі роки, той знає, як і що робити. Випалити бурку нема нічого складного, а ще простіше підірвати стояк. А він виструнчився, як салдат перед офіцером, груди вип'яв вперед і затамував дух. А ми тобі в нагороду за нумлінну службу повісимо два медалі, — одна за впертість, друга — за витривалість. Стрічки до медалів не зовсім красні, але це залежить не від мене, з претензіями звертайтесь до Крамаря. Які медалі, такі й стрічки, стилю треба дотримуватися, в усьому повинна бути відповідність.

Прив'язав я патрони до стояка, міцно, щоб не зсунулись, випростував шнур, підніс до нього сірника. Стеля принишкла, ані трісне, ані лусне, ані впаде камінець, ані посиплеться з щілин дрібнина. Стеля ніби здивовано придивлялась, що робить людина, що їй тут треба. А мені нічого вже й не треба, вертаюсь до вікна, спускаюсь вниз, виходжу в штрек. Мене оточують з усіх боків шахтарі і оглядають так уважно, ніби вперше мене бачать, а я зовсім не такий, як всі.

— Ну, як? — запитує мене Крамар і в очах моїх хоче вичитати відповідь.

— Хіба ж не бачите як! — глузливо мовив Євтехов. — Він ще...

Два постріли, один по одному, струсили повітря і зразу почувся грюкіт падаючих брил. Лава сідала.

— Почалось! — сказав хтось, зітхнувши.

— Гримить, мов у Євтухова в хаті, — зі сміхом мовив Земляний. — Наче Явдоха розмовляє з Якимом.

— Відступіться назад, товариші, — просив Крамар. — Вона, проклята, довго вередувала, то тепер всього сподіватись можна. Коли б штрек не завалила. Відійдіть назад, не стійте проти поля...

Шахтарі відходили так повільно і так неохоче, ніби вони не розуміли, що таке небезпека, і задовольнили десятникове прохання лише з своєї до нього ласки.

На новому місці вони знову розбились на гуртки і перекрикуючи гуркіт, розмовляли. А гуркіт в полі то трохи вщухав, то посилювався настільки, що не можна було чути людського голосу.

— Ото як брали ми Перекоп, — войовниче вимахуючи руками, кричав Євтєхов, — то трапився нам випадок...

— Хто це — ми? — запитав, перебивши розповідь, Земляний.

Слухати далі набридлі спірки двох взаємоненависників, я не міг. Мені хотілось побути самому, в тиші, в спокою і я вийшов з натовпу й пішов у глибочінь штреку.

— Ти куди, Григорію? — дігнав мене Іван Кузьмич.

— Нікуди. Розімну трохи ноги.

— А, то добре. А як почуваєш себе? Мені здавалось, що ти хворий.

— Я хворий? Що ви, Іване Кузьмичу, що ви! В голові щось стукало, та вже припинилось.

— Застукає! Їм засудити людину — раз плюнути. Правду кажучи, я боявся, що тебе й мене впакують до тюрми. А тепер — пропало. Цього разу виплутались. Ризик великий, та нічого не вдієш.

— Ви знаєте, — казав я бригадиреві, — вони обидва пошились у дурні. Це ж смішно. І одни на мене чекав, і другий визирав. А я їх обдурив. Хай чекають, я ще часу маю досить. Смішна історія, що й казати.

Мені зробилось весело, я засміявся.

— Про що це ти? — запитав Іван Кузьмич.

— Та про них же, про Шубина і Попова. До речі, згадав: стеля в полі не така, як на неї дивишся здаля. Вона, як напочатку повені річка, коли вода під льодом шалено нуртує, поколе лід на криги, а зрушити ще не може, не вистачає сил. Тоді криги рипплять і хрустять, скрегочуть, тручись одна об одну. Але по кригах перебігти через річку не можна. Хлопцем бувши, я перебігав. І за це один дядько, зовсім чужий, незнайомий, перетягнув мене ремінякою. Боліло дуже, а не заплакав. Соромився сліз. А пощо сліз соромитись? Того я ніяк не можу зрозуміти.

Іван Кузьмич раз-у-раз поглядав на мене, ніби перевіряв, чи я кажу правду. Він, мабуть, мені вірив не зовсім.

Ми з ним ходили довго і все гомоніли, аж поки в лаві стрілянина припинилась. Крамар лазив на розвідку і повідомив, що небезпека минула, можна вже працювати.

— А може б ти все ж до амбуляторії пішов? — знову запропонував мені бригадир.

(Продовження буде)

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА СЕСІЯ В КАНАДІЙСЬКОМУ ВІДДІЛІ

В неділю 18 березня 1951 р. відбулась Шевченківська Сесія в Торонті під проводом голови Відділу інж. д-ра Є. Вертипороха та при участі членів і громадянства (біля 150 осіб). На її програму зложилось: відкриття, в якому голова з'ясував коротко історію й цілі НТШ та подав найважніші праці з шевченкознавства; п'ять доповідей, а саме: д-ра І. Велигорського „Шевченко як політв'язень", проф. Є. Онацького „Чесність з Богом", д-ра К. Кисілевського „Шевченко—лірик. Спроба характеристики", мґра М. В. Павленка-Луцева „Жінка в поезії Шевченка" і д-ра Ю. Геника-Березовського „Любов у житті Шевченка".

Таким чином Відділ зберіг традиції Товариства, даючи змогу громадянству впродовж короткого тривання сесії (несповна 2 і пів години) зазнайомитись з поглядами і найновішими працями науковців, які занімаються життям і творами Шевченка. Також заслуговує це на увагу, що на сесії прочитано доповіді членів НТШ, які живуть поза Канадою, а саме: проф. Онацького з Буенос Айрес та проф. Кисілевського з Ню Йорку і в той спосіб сполучено символічно різні Відділи НТШ.

І. Велигорський подав історію процесу і присуду, проголошеного Шевченкові в 1847 р. в Петербурзі, а також обговорив наслідки його в житті поета, підкреслюючи силу його характеру. Він не тільки не каявся та не падав духом, але вмів знайти нагоду й час для продовжування своїх писань. 121 поезія, 5 повістей, 65 листів і Дневник — то твори з часів заслання, що становлять одну третю всіх поезій, половину повістей, три п'яті усіх листів. Заслання знищило його фізично, але ні одна риса в його внутрішньому образі не змінилась, за що він складає подяку Богу.

Є. Онацький виказав на підкладі творів релігійність Шевченка, всупереч деяким сучасним поглядам. На його думку поет відкривав Бога в природі й мистецтві, як то було у романтиків, але його чесність з Богом полягала на тому, що він намагався жити праведно, визнавати правдиву віру та ставитись критично до фарисейства й формалізму. Основними елементами поняття Бога були у нього любов і правда, а зброєю Божої правди вважав слово. Його любов до України спиралась на християнських підвалинах, а прощання за кривди становило його моральну підставу.

К. Кисілевський дав спробу характеристики Шевченкової психіки на основі його лірики. Аналіз типових ліричних творів показує, що вони відбивають його ніжну душевну структуру, вражливу на особисті переживання, положення України і байдужість громадянства. Тому скаля її різнородна, від скарги покинутої душі до громового реву, від розчарування до бунту і пророцького підйому.

М. Павленко-Луців обговорив у своїй доповіді трагічні постаті жінок, що їх Шевченко випровадив як героїнь своїх поем. Ті жінки то скромні, терпеливі, жертвенні мучениці кріпацького лихоліття, або витвір народніх переказів. Обрисовуючи їх, Шевченко переходить від темних мазків до світлих і творить ідеал справжньої матері, піднесений до вершин у „Марії".

Ю. Геник-Березовський відслонив у своїй останній доповіді тайники приватного поетового життя, особливо його захоплення красою жінки, для якої він мав завжди пошану й ніжне спочуття. Від Оксани Коваленкової, товаришки його дитинства, до княжни Варвари Репніни, спочутливої порадниці його зрілого віку, поет був очарований почуттям любови. В останній добі свого життя почав думати про одружіння з жінкою, що могла б стати йому доброю дружиною. Доповідач дав докладний перелік цих заходів на основі біографічних матеріялів і листування.

Сесія відбилась різнородним відгомоном у пресі, починаючи з „Гомону України" і „Нашої Мети", а кінчаючи на „Нашому Кличі", які видрукували оригінальні доповіді, або скороти й рецензії. Все те свідчить про розбуджене зацікавлення новими питаннями з шевченкознавства.

Діяльність Краєзнавчої Комісії в Дітройті

Дня 7 квітня ц. р. Комісія відбула ширші сходини громадянства для обговорення завдань НТШ. Її голова д-р М. Дольницький виголосив доповідь про „Сучасні завдання української науки", а секретар інж. А. Мілянич про „Наші обов'язки супроти науки". Після живої дискусії зібрано на Централю НТШ в Европі $84,-35. По $10: А. Блащук, по $5: О. Захарків, І. Столяр, Ст. Білий, Н. Н., по $3: Д. Строїч, по $2: Д. Березовський, В. Решетилович, Ґ. Годів, Р. Крохмалюк, З. Стельмах, В. Харів, Ст. Зальопаний, Т. Винничук, по $1: П. Конюх, Д. Конюх, І. Білоус, Б. Пюрко, А. Шутка, Ст. Орищин, В. Витвицький, В. Кривуцький, Б. Петріна, Є. Гоїв, Б. Питель, П. Рогатинський, Н. Н., М. М., В. Бабій, Б. Максимюк, А. Камінський, С. Ракочий, В. Маріяш, Д. Квітковський, О. Рябець, М. Марковський, М. Шустакевич, Т. Калитовський, Б. Коссак, М. Цап, О. Кудрик, В. Лизогуб, М. Дольницький, А. Мілянич, І. Розгін, М. Кунинський, Н. Н. і дрібними $1,35. У члени-прихильники зголосилося 17 осіб, з них 2 зложили задаток на вкладку: М. Шустакевич: $5, В. Бабій: $5.

Нові члени-прихильники

В останіх часах стали членами-прихильниками, крім згаданих вище, також Мирон Сурмач з Ню Йорку, що зложив вкладку $50, д-р М. Н. Тарцій із Скрентону $25.

На Дім Культури зложив Е. Дерій з Балтімор $10 як даток із Шевченківського Свята.

М. К.

„КОНВЕЄР ЖИТТЯ"

Велика нюйорська кафетерія. Повз каси просуваються конвеєром сотки людей — з тацами, повними їжі. — 50 центів, 80, доляр, півтора! — Тріщить-дзвонить каса і люде похапцем кидають гроші й відходять, відходять . . .

А біля каси скромно притулилась кружка, із несміливим написом: — „Поможіть голодним!"

Одначе, люди поспішають, вони перш за все хотять задовольнити себе, вони мають напоготові доляри і їм „нема часу" шукати за центами. І так „каса життя" працює повною парою й без перерви поглинає сотки й тисячі, а бляшана кружка стоїть скромно й ледве на неї хто гляне . . .

І яскраво уявилось: каса, що тріщить і дзвенить — це наше повсякденне життя із задоволенням усіх його потреб, бажань і навіть забаганок, а бляшана кружка — це наша обірвана Україна, наша українська справа.

В „конвеєрі життя" — чи не занадто ми старасмось для пажерливої, еґоїстичної інтернаціональної „каси" і чи не занадто ми байдужі, холодні до своєї скромної бляшаної „кружки".

Не забувайте за неї! . .

Національний Даток посилайте на адресу:

Ukrainian Congress Committee,
P. O. Box 721.,
Church Str. Annex, New York 7. N. Y.

ПРИВІТ ДІТРОЙТОВІ

Весняний концерт Струнної Симфонії - Дітройт Фідлерс Бенд під батутою Тараса Губіцького, який відбувся в п'ятницю вечором 20 квітня, заповнив авдиторію Мюзік Голл любителами музичної культури ущерть. Про цей концерт пише Гарві Тейлор, музичний критик з Дітройт-Таймс, у своїй надзвичайно прихильній статі пише, між іншим, таке:

„Кончерто" Баха на три піяна в супроводі симфонії, було для нас вершком музичного мистецтва. Губіцького ядерне темпо, точно виміряний удар і вправна музикальність давали усім трьом солістам-піяністам і оркестрі запевнений авторитет. Нема проте причини ховати в тайні цієї сердечної прихильності, якою окружає чисельна публіка молодих музикантів і їх дириґента за цю благородну працю, яку вони дають Дітройтові.

Моцарта „Концертова Симфонія—Е Флет Мажор" під батутою дириґентки-асистентки Арліни Сеаман, була пописом солістів — Джана Амаранта, який підховався уже при школі Струнної Симфонії, і Тараса Губіцького на його улюбленій віолі. Так оркестра як і солісти на переміну легко перемагали технічні трудноші цієї композиції зложеної з трьох частин: Аллеґро-Маєстоссо, Анданте і Престо.

Тим разом концертова програма була особливо атракційна, бо своїм змістом крім — чисто музичних продукцій, — запрезентувала історичний розвій динамічного Дітройту. Горожани цього міста в біжучому році святкують 250-ліття його існування і з цієї нагоди добру половину вечора заняла вистава живих картин-Таблью „Привіт Дітройтові у 250-ліття". „Це історична апотеоза, прикрита серпанком забуття, яку заповіла відповідна до хвилі увертюра укладу Губіцького і в міру того, як розвивались живі моменти цієї кольосальної 250-літньої драми, підклад музичний зручно перебрав орган. З бічної льожі, крізь мікрофон доносився голос доповідача, який переказував нам, жителям теперішнього часу, про давнє минуле, далеке, незнане. Пересувались живі моменти від появи постаті славного Кеділляка — основоположника першої тихої оселі серед лісових гущавин Мішиґану, аж до нинішніх бурливих часів і тяжкої індустрії.

Вельми ефектовне було закінчення таблью при участі військових частин з повіваючими прапорами і маєстатичним „Стар Спенглед Беннер" цілої авдиторії в супроводі симфонії і органу. Близько дво-тисячна маса злялась в одну могучу патріотичну маніфестацію і наповнила грудь гордощами за все гарне і благородне, а пошаною до тих перших піонерів, що в тяжкому минулому, потом і кров'ю промощували шлях теперішньому.

У програму включено добре виведений клясичний балет місцевої школи Д. Арманда, в якому пробивалась оригінальність і грація. Жвава і бадьора коломийка у дещо заскореному темпі, яку виконали танцюристи клюбу „Боян" під управою Михайла Огродника, дала своєрідне захоплення українцям, які тим разом прибули численно. По скінченні концерту, на дворі, домінувала українська мова серед піднесеної публіки.

Так, Струнна Симфонія того вечора мала теж свій великий момент, який напевно остане дорогою пам'яткою на все життя в молодих душах музиків Все було старанно виведене, почавши від оригінальних костюмів з колоніяльних часів, характеризації і освітлення. Недаром Россел Меґлаклен — музичний критик Дітройт Нюз дає велике признання Губіцькому за його продукцію і креацію до таблью. Він пише, що Губіцький показався не тільки добрим музиком але теж енерґійним організатором і адміністратором.

Ми певні, що Струнна Симфонія і цілий персонал того вечора, на чолі зі своїм дириґентом, відчули, що ці довгі години витривалої праці і проб, дали їм вкінці нагороду яку ми називаємо моральним вдоволенням. Коротко кажучи по американськи: Велл дон!

Юлія М. Шустакевич

УНРада та Українська Визвольна Боротьба

(Докінчення зі сторони 2-ої)

Нині не улягає сумнівові, що так звана Воююча Україна це не ця чи друга партія. Це цілий український нарід. Революційний рух на українських землях, що його нині називаємо Українською Повстанчою Армією, це твір цілого українського народу. Певно якась партія могла мати найбільші заслуги при розбудженні революції та найбільше людей в її проводі, проте всякий протибольшевицький рух на Україні це твір народу, а не партії.

Тільки таке становище може і повинна займати УНРада, одначе її суто партійний склад не позволяє дивитися під таким загальним аспектом на українську протибольшевицьку революцію, зокрема коли тої партії, що претендує до заслуг в розбудженні тої революції, в УНРаді немає. Тоді постають такі шкідливі прояви серед партій, щоб штучно творити партійні революційні рухи та доказувати, що є неодин, але більше українських революційних рухів, ведених окремими партіями. Такі речі, очевидно, шкідливі для справи визволення України. Вони були б неможливі, коли б УНРада була заложена не на партійному принципі, а з людей, непов'язаних з партійними організаціями, але радше зі всенаціональними організаціями.

При новій структурі УНРади кожний її член був би відповідальний перед громадянством та перед історією за цілість української справи. Нині ця відповідальність спадає на мало відомі партійні організації, члени яких творять виключну структуру УНРади в її 4 секторах.

Ледви чи витримав би тоді критику й сам поділ на 4 сектори. Абстрагуючи вже від самого факту, що в ніякім громадянстві, а зокрема в такім виїмковім часі як теперішній, ніяке громадянство не є поділене на 4 рівно сильні політичні сектори, бо нові часи несуть зі собою нові духові і політичні сили, яких не знали народи поміж двома світовими війнами.

Для прикладу підкреслюю, що як противага атеїстичному світові большевизму майже у всіх західніх народів (Франції, Італії, Німеччині і других) постали доволі сильні християнськ бльоки, які соціяльно мають нерідко дуже радикальні програми, напевно не менше радикальні від соціялістів. Такі духові течії сильно проявляються й серед української еміґрації, хоч вони формально не оформлені в партії. Вони не мали б місця в чотирьох секторах теперішньої УНРади.

Кожен український патріот, зв'язаний він правно з другою державою, чи незв'язаний, зі щирої душі бажає, щоб повстало сильне і авторитетне представництво української еміґрації, як морально умандатований речник українського народу. Ним повинна бути УНРада, традицією пов'язана з останною українською владою на українських землях. Щоб так було, треба, щоб УНРада позбулася партійної виключности та скріпилася морально і інтелектуально, щоб мати довір'я подавляючої більшости українців поза Україною.

(Кінець)

НА ЗЛОБУ ДНЯ

ЗА ЗАСЛУГИ

— Гай-гай! — згадалось мені, коли я в нюйорському Центральному Парку МекАртурові капелюхом помахував — так то Америка генерала у відставці вітає! Що край, то обичай!

От, було, німці своїх генералів у відставку давали. Генерал вдався собі стратег славний, маршал. Як вимуштровані армії наче тих псів з припони пустив, так побігли по Европі, що ледве їх у своїй сальонці доганяв. А потім все зупинилося, застрягло. Фюрерів гороскоп показував, що його армії не зупиняться, а то зупинилися. І ні кроку далі, хоч і як не підганяв, хоч і як кулаків не затискав.

Так виходить тоді „бефель" від фюрера: Генерала у відставку. Він усьому винен. І генерала мов корова язиком злизала з усіх газет і людської пам'яті. Завезли сердегу у якийсь „шльос" в Альпах, дали салдатський фасунок іваху, сиди, як миш під мітлою. Бефель!

А от у прославленій землі Совєтів. Годує Сталін парнягґенералів людською кривдою та все придивляється, щоб карчила мали як ті бугаї та груди як ворота, щоб було де медалі навішувати, гнилій Европі на дивування . . . А генерали вдалися бойкі громила. Про котрого то й пісні народ співати став.

— Еге! — нахмарилося кремлівське сонце, що вже чиясь слава його притемнює, і постановило: Дать генералові „командіровку" у штаб Духоніна, Сталінового дружка сердечного.

Так ось проголосять генерала нараз шпіоном, капіталістичним запроданцем, поставлять перед суд, кажуть себе оплювати та й пошлють до Духоніна. А як захимерить Сталін, то все трохи інакше збувається і парад тоді більший. Кличе Сталін славного генерала до себе на гостину, вгощає, власноручно вина доливаючи, та усміхається як та Зоря Північна . . . А на другий день ні з цього ні з ого проголошують: Умер генерал на розрив серця. Похорон на державний кошт.

Бере от погребник Сталін, власник похоронного заведення для одної п'ятої земної кулі, труну з генералом на свої потужні бари і ступає траурно по Червоній Площі . . .

Ех, то парад, парад! Не бачив ще такого Ню Йорк! Аж очі вилазили б, якби так, не дайбо, довелося на ньому побувати.

Так от церемонія скінчена. Генерала відставили, чи пак переставили.

У південній Америці звичай ще інший. Незадоволений прим. еквадорський президент якимсь генералом. Шле наказ. Ти, мов, Ля Педро де Скандаліз, більш в мене не генерал. Пішов у відставку.

А ля Пердо де Скандаліз: Хто? Я? Ах, ти, підгнилий кактусе! — От генерал собі військо, а президент собі. Б'ються, б'ються . . . Всі світові агенції кілька днів не розберуть, хто, за що, з ким. Нарешті вияснюється: У відставку пішов, самособою, президент. Генерал наводить побідною рукою страх на своїх противників.

Як Америка то Америка. Не могло ж і тут таке трапитися з тим МекАртуром. Та де там! Відбулося все з витонченою орієнтальною чемністю. Ви тільки прочитайте акт про відставку. Що за стилізація, що за вишуканість форм. Пане Генерале, Головний командувачу наших армій на . . ., і т. д., і т. д., герою з-під Батаану, і т. д. . . . замінюю вас на вашому пості . . . за заслуги, виходить! Я захоплений! Ось вершок японської чемности й церемонности! Не дармо ж їздив Труман у відвідини до Мек Артура. Навчився чогось тоді, навчив. І тепер зробив генералові приємність. Абсолютно приємність. Адже під час так довгого побуту генерала в далекій Японії була пора полюбити звичаї синів Країни Сходячого Сонця і богорівних Мікадо.

Я очарований цілим тим інцидентом. Так і хочеться вигукнуть до земляків: Ану, давайте і нам попробувати. Наш пане Президенте! Замініть на незамінних постах і наших політичних генералів. Таки кількох зразу одним махом Не гарячіться, республіканці! Це саме станеться за їх геройства, за їх великі заслуги, що так жертвенно визволяють, у розріз з президентовою політикою, кожний під своїм партійним стягом, неньку Україну. Іменно за їх заслуги. І хоч які вони вже великі і славні і ніби без них не було б кому історії творити, — хай таки їх місця займуть незамітні, сірі Ріджвеї. Тоді змагатись станем не за генералів а за ідею.

Зробимо нашим відставленим генералам параду, параду! У кожному місті. Та ще більшу, як МекАртурові робили. І ще дужче памахаю їм капелюхом на „ґуд бай!", як оце махаю героєві з-під Батаану і Кореї . . .

Але дарма. І пробувати нічого. У нас такий номер не пройде. Вийде тільки як з цим Ля Пердо де Скандаліз!

Клим Булька

Іміґраційна статистика за 1950 рік

Упродовж звітного року, від 1 липня 1949 до 30 червня 1950 року, до Злучених Держав прибуло 249,187 іміґрантів, тобто на 50,870 осіб більше ніж попереднього року, коли приїхало 188,317 іміґрантів. Перший раз від 1930 року, коли прибуло 271,700 іміґрантів, кількість новоприбулих перевищила 200,000.

Кількість іміґрантів, що приїхали за квотою, також збільшилась у 1950 році — прибуло за квотою 197,460 осіб, а в 1949 році 113,046. Кількість іміґрантів, прибулих поза квотою зменшилась: у 1949 їх було 75,271, а в 1950 — 51,727.

Збільшення кількости квотових іміґрантів, пояснюється допущенням чужинців за ДП Актом 1948 року.

Починаючи від 1924 року кількість іміґрантів, що їх допускали з певних країн протягом одного року, обмежувалась квотою для окремих країн. Проте, ДП Акт тимчасово змінив квоти окремих країн, передбачивши, що ДП з певних країн можуть їхати за рахунок квот майбутніх років. Це пояснює чому в 1950 році було допущено 197,460 квотових іміґрантів, тобто на 43,254 осіб більше, ніж загальна кількість квотових іміґрантів, усталених законом 1924 року, що складає 154,206.

Нижче подана табличка порівнює річну квоту деяких країн з кількістю квотових іміґрантів допущених у 1950 році. Вона яскраво показує, як збільшилась іміґрація з східної та південної Европи і свідчить, що квоти країн з малими квотами, як Латвія, Естонія та Литва, уже вичерпалися на кілька майбутніх років.

Іміґрація з країн, не зачеплених ДП Актом зменшились, порівняно до попереднього року. Це зменшення від 75,271 в 1949 році до 51.727 в 1950 пояснюється зменшенням іміґрації жінок та дітей американських громадян, що упало від 32,615 осіб у 1949 році до 14,-816 у 1950 році; також зменшилась іміґрація громадян з країн, що є поза квотою: від 35,969 в 1949 році до 32,790 в 1950 році. Також зменшилась така група позаквотових іміґрантів, як священики, професори та їх жінки й діти: в 1950 році було допущено 1,436 осіб з цієї групи, а в 1949 2,102, в 1948 — 2,589.

Австрія	річна	квота	1,413;	в 1950 р.	допущено	за квотою	2,743
Естонія	„	„	116;	„	„	„	5,386
Латвія	„	„	236;	„	„	„	17,433
Литва	„	„	386;	„	„	„	11,175
Польща	„	„	6,524;	„	„	„	51,820
Румунія	„	„	291;	„	„	„	3,415
СССР	„	„	2,798;	„	„	„	10,789
Угорщина	„	„	869;	„	„	„	4,820
Чехословач.	„	„	2,874;	„	„	„	4,988
Югославія	„	„	845;	„	„	„	8,939

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

У річницю смерті Тараса Чупринки

Філія Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Бостоні гарно розпочала свою працю скромним але гідним відсвяткуванням річниці смерти Командира УПА ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича. Дня 1 квітня ц. р. в українській греко-католицькій і православній церквах відслужено панахиди за сл. п. Генерала. Після Богослужб громадяни щільно виповнили залю православної церкви, де відбулася святочна Академія. Сцену прикрашував портрет Командира, роботи місцевого артиста-маляря п. Юзькова. З відповідніми написами.

Голова Філії ООЧСУ, п. д-р Мирон, привітав громаду і обговорив значення Свята та геройську постать ген. Чупринки.

З черги хор православної української парафії під проводом о. Е. Королишина відспівав американський гимн, Боже Великий і одну стрілецьку пісню. П. Бачмага зворушив громаду своєю характеристикою боротьби на Рідних Землях і особи сл. п. Генерала, гідного сина українського народу, що безприкладним патріотизмом і геройством, виїмковим розумом і знанням військового діла, самопожертвою і посвятою своїх найрідніших — здобув собі ім'я героя, якому мало рівних в історії народів. П. Ярослава Чорній виголосила деклямацію „Не сумуйте Батьки", а хор Об'єднання Українців в Бостоні під дириґентурою П. Тишевницького відспівав три повстанські пісні. П. Гончарів виголосив деклямацію, „Ти вічний серед живих", а п. Оля Тилюк „Ні". Свято закінчено національним гимном.

Присутні зложили на зазив голови Відділу УКК, п. Давискиби, на потреби визвольної боротьби $71.14.

Присутний

ПОМЕР Ф. ДОЯЧЕК, КНИГАР У ВИННИПЕГУ

У п'ятницю 20 квітня 1951 р. помер у Виннипегу широко й добре знаний серед українців у Канаді видавець і бизнесовець, Ф. Доячек, у віці 71 років. Покійний був з походження чех, а до Канади приїхав у 1903 р. Через рік займався кравецтвом, а опісля взявся до продажу книжок, що довело його до заложення Української Книгарні й накладні. В році 1913 закупив видавництво тижневика „Канадійський Фармер" і був його власником до смерти. Управу книгарні й видавництва перебрали його сини Франко й Карло.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

В НАШІЙ ГРОМАДІ

● **Нові українські радіо-програми** почав в Ню Йорку п. Мельник з радіостанції WHOM і FM по одній годині кожної п'ятниці від 7 до 8 ввечорі і кожної неділі від 7 до 8 рано.

● **Баритон Роман Миронович**, після успішних виступів по радіо і телевізії з українськими і міжнародними мелодіями, — одержав цілий ряд нових пропозицій на подібні виступи.

● **Микола Чупка**, колишній голова Міжтаборової Ради в Зальцбургу та відомий широким колам колишніх громадян, помер в містечку Монтаржі у Франції, після застрику перед рванням зуба.

● **Управа Українського** Студенського Т-ва „Обнова" в Мадриді, Еспанія, повідомила, що з днем 29-го квітня Національне Радіо Еспанії почало передавати українські радіоавдиції на хвилі 32,02 метрів кожного вівтірка, четверга і суботи в год. 6.15 середньо-европейського часу.

● **Редактор Дмитро Кисилиця** — зрезигнував з внутрішньо-редакційних причин і непорозумінь з головного редактора „Нашого Віку в Торонто, Канада, публікацію якого хвилево припинено. З внутрішньо-політичних непорозумінь зрезигнував з редактора „Гомону України" в Канаді ред. Рахманний. Оба вони вислали до преси відповідні вияснення причин, що заставили їх до такого кроку.

● **Організація „Гібру Шелтерінг енд Іммігрант Ейд Сосаєті"**, а теж „Юнайтед Стейтс Коміті фор ди кер оф Юропіен Чілдрен" і „Юнайтед Сервис фор Ню Американс" пірвали зв'язки з юнією „Дистрикт 65", коли виявилося, що ця юнія належить до запідозрених у большевизмі. Вона помагала згаданим організаціям при переселюванні імігрантів зі скитальщини.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКОГО, ІЛЛ.

Збірка на Український Конгресовий Комітет Америки в Шікаґо

Збірка на „УККА" за 1950 в Шікаґо закінчилася в березні 1951 р. Вислід її в порівнянні з іншими більшими українськими громадами в ЗДА — як виходить зі звіту централі УККА, назагал один з найкращих. Та цей успіх міг би буди ще багато кращий, якщо б було краще зрозуміння нашого широкого загалу. Тому Відділ „УККА" при Лізі Американців Українського Походження в Шікаґо приступає в цьому році з новою енергією до збірки пожертв на „Український Народний Фонд".

Після опрацьовання пляну праці — до збірки приступає в цьому році близько 100 збірщиків з різних частин міста. Слід підкреслити, що як в минулому, так і в цьому році збірщики задеклярували свою працю добровільно і безкорисно. Вже хочби з того огляду повинні вони числити на повне попертя усего нашого громадянства, щоби заощадити цим ідейним одиницям труду і потреби переконувати тих, що відвідуватимуть — про вагу „Народнього Фонду".

При належній співпраці, зрозумінні і поперті цілого громадянства — треба вірити, що вислід збірки на „УККА" повинен бути щонайменше подвійний а то потрійний в порівнянні з минулорічним.

Список жертводавців як теж загальні підсумки збірки на „Народний Фонд" появляться у найближчому часі окремою книжкою, що її підготовляє централя УККА в Ню Йорку.

Слід ствердити, що успіхи праці УККА в Шікаґо треба завдячувати громадській поставі наших організацій в Шікаґо, як: „Український Народний Союз", „Провидіння", „Самопоміч" „СУМА", „Леви", Пласт, Братства і Сестрицтва і інші організації, як теж Ліґи Американців Українського Походження, що всі видатки зв'язані зі збіркою і іншою працею Відділу УККА покривали з власної каси, відсилаючи зібрані пожертви в повній висоті до Централі.

Доповідь про сучасний стан економіки ЗДА

Комісія Наукового Т-ва ім. Шевченка в Шікаґо відбула в неділю, дня 8 квітня 1951 р. свої т. зв. відкриті сходини з викладом д-ра Якова Шумельди на тему: „Сучасний стан і проблемами народного господарства Злучених Держав Північної Америки". У докладі на згадану тему, що її всестороння розробка вимагала б цілого циклю викладів (по думці самого автора викладу), потрапив д-р Шумельда дати присутнім яскравий образ тепе рішнього стану економіки ЗДАмерики, заторкуючи усі головні проблеми, зв'язані передусім з т. зв. економічним поготівлям країни.

У докладі порушені та з притаманною авторові викладу систематикою проаналізовані такі питання, що вирину ли під сучасну пору у народньому господарстві ЗДА та розв'язкою яких заняті економічні круги і Федеральний Уряд Злучених Держав: 1) Проблема робочої сили, 2) проблема сирівців, 3) проблема фінансування війни та зв'язане з тим питання рівноваги бюджету і вкінці 4) проблема інфляції. При цьому насвітлено теж докладно усі забіги Федерального Уряду для доцільної розв'язки згаданих питань та видні вже тут і там наслідки таких заходів. Виклад опрацьовано на підставі багатої в тій ділянці американської економічної літератури, що з нею старався д-р Шумельда на вступі запізнати слухачів.

З признанням треба підчеркнути, що д-р Шумельда, попри свою тяжку фізичну працю, находить ще час на наукову працю, щоби в свою чергу поділитися своїми думками зі заінтересованими слухачами.

Присутний

З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ б. ВОЯКІВ

(Закінчення зі сторони 1-шої)

минулого з'їзду,. По виборі комісій відчитано ряд письменних привітів, а проф. Григорій Денисенко зложив привіт від Української Національної Ради, Евстахій Несторук від Т-ва б. вояків УПА, а д-р Никифор Гірняк від Братства УСС. Звіти з цілорічної праці складали: голова Д. Галичин, секретар В. Калина, скарбник И. Вишневецький, організаційний референт полк. Микола Рибачук, референт суспільної опіки майор Петро Бакум. Від імені Контрольної Комісії реферував ген. О. Загродський, поставивши внесення на удіління Управі абсолюторії з подякою за працю. Д-р Степан Котик звітував від імені організаційного суду. В дискусії над діяльністю Управи порушено цілий ряд різних проблем організаційного, церковного, ідейного та загально - громадського порядку, включно з допомоговою акцією, приютом для старих і немічних і т. п. З особливою радістю приняв З'їзд заяву представників Об'єднання б. Вояків УПА в справі спільної праці на таких самих атономних правах, як це є з Братством УСС. Від імені Комісії Матки предложив полк. Єфремів кандидатів до нової управи. Ліста була принята через акляматію. Нова Управа: голова Дмитро Галичин; заст. голови: д-р Володимир Ґалан і полк. Аркадій Валійський. Секретар д-р Володимир Калина. Скарбник — Вишневецький Иоахим. Референти: суспільної опіки — Іван Поритко, організаційний — полк. Микола Рибачук, господарський — Дмитро Бакум, культурно-освітній — Олекса Литвиненко. Головна Контроля: ген. Ол. Загродський, полк. Константин Реутів, І. Кедрин, Осип Утриско, Любомир Савойко. Суд: полк. Сергій Єфремів, д-р Петро Хрептовський, д-р Степан Котик, майор Ол. Черкасевич, пполік. Ол. Глушко. Почесними членами обрані: ген. Олександер Загродський і от. Никифор Гірняк. Від імені резолюційної комісії відчитав резолюції ред. Іван Кедрин. По їх прийнятті та по кінцевім слові голови закінчено наради відспіванням українського національного гимну.

БОМБАРДУВАЛЬНИК БІ-36 РОЗБИВСЯ ПРИ ОСІДАННІ

Албукерк, у стейті Ню Мексик. — Найгірша досі катастрофа з бомбардувачем Бі-36 скоїлася підчас піскового буревію в неділю 6 травня, коли літак пробував осісти на летунськім майдані на окраїнах цього міста. Одно крило бомбардувача, якого будова коштує $6,000,000, впало на землю, а за ним і самий літак. Бомбардувач експлодував, а вогонь піднісся на 100 стіп вгору. На літаку находилося 25 членів залоги. З них згинули 23, а два врятувалися, одначе вони дуже попарилися і їх відвезено до шпиталю. Крім самого бомбардувача Бі-36, зазнали ушкоджень два інші воєнні літаки.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Чергові збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 10. травня, в годині 8. ввечорі, в Тов. Домі, 831 Джозеф Евеню. Проситься усіх членів прибути на означений час. Рівнож проситься тих членів, що довгують більшу суму до товариської каси, сплатити довг, бо контр. комісія бере книги до перегляду в цім місяці. — І. Свереда, гол.; П. Ковтун, кас.; В. Гавриляк, фін. секр.; В. Іванців, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 2586. Серед дивного народу

„Дуже добре. Ми зберемо раду, коли повернеться Карб і тоді вирішимо, що з ним зробити. Тимчасом він буде нашим плінником" — застогнав Аван.

„Тарзан не є нічиїм плінником, він приходить як приятель і останеться ним, або взагалі його не стане" — відповів малпо-чоловік.

Упродовж багатьох спань

Тарзан проживав посеред кловійців. Багато з них приймали його без запиту. Одначе його найближчими приятелями були Ован і войовник Улан.